

Uloga znanstvenih promatrača:

Praćenje ribolovnih aktivnosti i biološko uzorkovanje na ribarskim plovilima u sklopu znanstvenog monitoringa gospodarskog, rekreacijskog i sportskog ribolova na moru. Znanstveni promatrači imaju ključnu ulogu u podršci znanosti u formuliranju znanstvenog savjeta u svrhu postizanja održivog upravljanja ribarstvom.

Potrebno obrazovanje i vještine:

Znanstveni promatrači imaju završen diplomski/dodiplomski sveučilišni studij na području prirodnih, biotehničkih ili biomedicinskih znanosti ili sveučilišni studij pomorsko-ribarske tehnologije. Specifične vještine promatrača uključuju identifikaciju vrste, prikupljanje i obradu bioloških uzoraka, pravilno rukovanje osjetljivim i zaštićenim vrstama, završenu izobrazbu "Temeljna sigurnost na brodu" (D2 brevet), poznavanje rada na računalo i engleskog jezika te socijalne vještine.

Zadaci promatrača:

- ❖ Pratiti ribolovne aktivnosti i prikupiti podatke o ribolovnom naporu, lokaciji te podatke o ulovu, odbačaju i iskrcaju
- ❖ Prikupiti biološke podatke poput mase, dužine, spola, starosti i sadržaja želudca jedinki
- ❖ Prikupiti biološke uzorke
- ❖ Pratiti interakcije ribolovnih alata s osjetljivim i zaštićenim vrstama morskih organizama poput morskih sisavaca, morskih ptica, morskih kornjača te morskih pasa i raža

ZA VIŠE INFORMACIJA:

dr. sc. Igor Isajlović
promatraci@izor.hr

Znanstveni promatrači u ribarstvu

TKO SU ZNANSTVENI PROMATRAČI ?

Znanstveni promatrači su ovlaštene osobe za prikupljanje podataka u ribarstvu, koje je ovlastilo Ministarstvo poljoprivrede u skladu sa Zakonom o morskom ribarstvu i Pravilnikom o uvjetima i načinu rada ovlaštenih promatrača u ribarstvu, a zapošljava ih i obučava Institut za oceanografiju i ribarstvo.

NAČIN RADA ZNANSTVENIH PROMATRAČA

Znanstveni promatrači, u skladu s planom uzorkovanja gospodarskog, rekreacijskog i sportskog ribolova na moru, kojega izrađuje Institut za oceanografiju i ribarstvo, prikupljaju podatke na ribarskim plovilima, iskrcajnim mjestima i drugim mjestima uzorkovanja. Znanstveni monitoring gospodarskog ribolova na moru, u okviru Nacionalnog plana prikupljanja podataka u ribarstvu Republike Hrvatske, provodi se za sve ključne ribolovne alate i to prema podacima o ulovu u pojedinim ribolovnim zonama Republike Hrvatske. Popis ribarskih plovila na kojima su promatrači sukladno planu dužni obavljati uzorkovanje objavljuje Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva: <https://ribarstvo.mps.hr/> i <https://podaci.ribarstvo.hr/>

ČEMU SLUŽI ZNANSTVENI MONITORING ?

Procjena stanja stokova

Prvi korak prema postizanju dobrog stanja ribljeg fonda i održivog korištenja živih morskih resursa je razumijevanje trenutnog stanja i veličine iskorištavanih populacija te praćenje trendova. Na taj se način procjenom stoka osigurava podloga za formiranje znanstvenog savjeta, uključujući prognozu budućeg stanja, koja omogućava donošenje odluka i određivanje najprikladnijih mjera upravljanja ribarskom flotom i gospodarenje obnovljivim biološkim bogatstvima mora, uključujući i planove upravljanja.

Smanjenje prilova i odbačenog ulova

Podaci prikupljeni u sklopu znanstvenog monitoringa koriste se za utvrđivanje sastava ulova, uključujući prilov i količinu odbačenog ulova. Odbačeni dio ulova i prilov gospodarskih ili bilo kojih drugih vrsta riba ili drugih morskih organizama, negativno utječe na riblji fond i morski okoliš te može dovesti do smanjene mogućnosti izlova gospodarskih vrsta. Razumijevanje cjelokupnog sastava ulova i ribolovnih praksi koje negativno utječu na riblji fond i morski okoliš, potreban je preduvjet za upravljanje i stvaranje biološki i ekonomski održivog ribarstva.

Praćenje interakcija s osjetljivim i zaštićenim vrstama

Slučajni ulov osjetljivih i zaštićenih vrsta, poput morskih pasa i raža, morskih sisavaca, morskih ptica, morskih kornjača i dr., prijetnja je morskoj bioraznolikosti i održivosti ribarstva. Putem znanstvenog monitoringa prikupljaju se podaci o interakcijama ribolovnih alata s osjetljivim i zaštićenim vrstama, s ciljem utvrđivanja stope slučajnog ulova i broja slučajno ulovljenih jedinki, kako bi se umanjio negativan utjecaj ribolova s ciljem očuvanja morskog okoliša i dobrobiti osjetljivih morskih vrsta.

Statistika

Za upravljanje ribarstvom potrebni su vjerodostojni podaci - ne samo za ciljane gospodarske vrste, već i za sve vrste koje su dio ekosustava na području na kojem se obavljaju ribolovne aktivnosti. Znanstveni promatrači su neovisan izvor podataka o sastavu ulova, prilovu i interakcijama s osjetljivim i zaštićenim vrstama tijekom gospodarskog ribolova, koji se koriste za izradu službenih statističkih izvješća RH.

